

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

05 noiembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Petru Ursache,
Judecători – Nicolae Gordilă, Vladimir Timofti, Elena Covalenco, Ghenadie Nicolaev,
a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de către procurorul în
Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Octavian Bodareu, împotriva deciziei
Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 mai 2013, în cauza penală în privința
lui

Țurcan Piotr Zaharii, născut la 22 mai 1976, originar din
r-l Camenca, domiciliat r-l Florești s. Cuhureștii de Sus,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță din 12.12.2012 pînă la 25.02.2013
2. în instanța de apel din 19.03.2013 pînă la 29.05.2013
3. în instanța de recurs din 03.09.2013 pînă la 05.11.2013

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul, Sergiu Crîjanovschi, care a solicitat admiterea recursului.

Avocatul, Pavel Cebotari, care a solicitat respingerea recursului.

Inculpatul, Piotr Țurcan, care a solicitat respingerea recursului

Partea vătămată, Angela Melnic, care a solicitat respingerea recursului.

Colegiul penal lărgit asupra recursului,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Florești din 25 februarie 2013, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Țurcan P.Z. a fost achitat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii respective.

Prin aceeași sentință, Țurcan P.Z. a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare. În baza art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată executarea pedepsei pe un termen de probă de 1 an, obligându-l să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

Acțiunea civilă la cererea lui Melnic A. a fost încetată, pe motiv că partea civilă și-a retras cererea în ședința de judecată.

2. Potrivit sentinței Țurcan P.Z., la 24 octombrie 2012, în jurul orei 11.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se la domiciliul concubinei sale, Melnic A., în s. Cuhureștii de Sus, r-l Florești, în urma unui conflict apărut între el și concubina sa, intenționat, a incendiat în ograda gospodăriei, în prezența ei și a copiilor, două

plapome, o rochie, două perechi de pantaloni și o pereche de șlapi, în urma cărui fapt, Melnic A. a suportat un prejudiciu material.

Tot el, la 25 octombrie 2012, în jurul orei 18.30, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se la domiciliul concubinei sale, Melnic A., în urma unui conflict apărut între ei, intenționat, cu ajutorul unui topor a deteriorat poiata amplasată în fața casei, apoi a intrat în casă unde, cu ajutorul aceluiași topor, în prezența ei și a copiilor a deteriorat televizorul, în urma cărui fapt, Melnic A. a suportat un prejudiciu material.

3. Sentința în cauză a fost contestată cu apel, de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia, pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Țurcan P.Z. să fie condamnat în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal, la 8 luni închisoare și în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare. În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, a-i stabili definitiv 1 an 6 luni închisoare. În baza art. 90 Cod penal, de suspendat executarea pedepsei pe un termen de probă de 1 an. În motivarea apelului s-a invocat achitarea neîntemeiată a inculpatului în baza art. 287 alin. (1) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 mai 2013 a fost respins apelul declarat și menținută sentința contestată.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond a cercetat sub toate aspectele probele prezentate în susținerea învinuirii, după cum și celelalte probe prezentate de părți într-un proces contradictoriu, le-a verificat, făcând o analiză amplă a probelor acumulate în ședința de judecată, le-a dat aprecieri prin prisma pertinentei, concludenței, utilității, coroborării între ele, corect și întemeiat a dedus, că în acțiunile lui Țurcan P.Z. sînt prezente doar elementele constitutive al infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (1) Cod penal.

Argumentele acuzatorului de stat, precum că prin probele acumulate a fost demonstrată vina inculpatului în infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal nu au suport.

Atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării cauzei în instanța de judecată nu au fost acumulate probe certe și concludente care ar demonstra, că Țurcan P.Z. ar fi intenționat să încalce grosolan și demonstrativ ordinea publică, acțiunile ca atare derulînd pe fonul unor conflicte între partenerii de viață - concubini. Or, toate acțiunile întreprinse de acesta se cuprind în elementele constitutive, caracteristice pentru infracțiunea prevăzută de art.201/1 alin. (1) Cod penal. Deși, în descriptivul sentinței instanța indică la oportunitatea condamnării lui Țurcan P.Z. doar pe art.201/1 alin. (1) CP, pentru a nu se încălca principiul *non bis idem*, de fapt, în cauză nu este reținut acest temei pentru soluția respectivă, interpretarea a principului respectiv fiind una greșită. Tot odată, soluția adoptată de către instanța de fond de a reține în fapta lui Țurcan P.Z. doar infracțiunea prevăzută de art.201/1 alin. (1) CP este una corectă, instanța corect specificând, că atât violența în familie, cât și huliganismul sînt comise prin aplicarea violenței, iar

dacă acestea au fost aplicate pe fondul unor relații ce rezultă din concubinaj, care s-au desfășurat în gospodăria unde locuiau cei doi, acestea nu pot fi tratate ca acțiuni de huliganism. Or, intenția lui Țurcan P.Z. nicidecum nu era îndreptată spre a încălca ordinea publică, ci de a regla conturile cu concubina sa.

Faptul, că inculpatul, partea apărării, au acceptat examinarea cauzei prin acceptarea probelor administrate, nu denotă, că instanța nu poate aprecia aceste probe în conformitate cu prevederile art.101 CPP, că instanța este lipsită de posibilitatea legală de a da aprecieri probelor administrate, respectiv cu încadrările de rigoare.

Susținerile autorului apelului precum că acțiunile inculpatului ar fi produs indignarea a unui grup de persoane, locuitori al satului, care precum că au asistat la acțiunile lui Țurcan P.Z., nu au suport. Or, în cadrul ședinței de judecată, nu au fost prezentate probe, ce ar atesta prezența intenției la Țurcan P.Z. de a încălca ordinea publică, după cum nu s-a demonstrat faptul, că acțiunile acestuia ar fi adus atingere liniștei și ordinii pentru anumite persoane, pe cauză fiind lipsă plângerile a persoanelor asupra acțiunilor lui Țurcan P.Z. legate de încălcarea ordinii publice.

5. Decizia este contestată cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel în alt complet de judecată, invocând că instanța de apel nu a analizat pe deplin probele acușării și ca urmare eronat a menținut achitarea inculpatului în baza art. 287 alin. (1) Cod penal.

6. Verificând argumentele invocate în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat urmează a fi admis din următoarele considerente:

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Analizând decizia atacată, prin prisma criticilor formulate de procuror, Colegiul lărgit consideră că acestea și-au găsit confirmare și hotărârea contestată urmează a fi casată.

Conform materialelor cauzei, Colegiul remarcă faptul că, cauza penală în privința lui Țurcan P.Z., a fost judecată în procedura simplificată pe baza probelor administrate la faza urmăririi penale în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Astfel, conform rechizitoriului întocmit de acuzatorul de stat (f.d. 67), în baza căruia a fost trimisă cauza în judecată, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, ca *huliganism, adică acțiunile intenționate care încălcă*

grosolan ordinea publică și care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism și o obraznicie deosebită și în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal, ca violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință psihică, și prejudiciu moral.

În instanța de fond, inculpatul a depus cerere prin care a solicitat judecarea cauzei sale în baza probelor administrate în faza urmăririi penale (f.d. 87).

Instanța de fond, deliberând pe loc, a decis acceptarea cererii inculpatului, cu dispunerea examinării cauzei în procedura simplificată (f.d. 93).

Prin sentința Judecătorei Florești din 25 februarie 2013, inculpatul a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal, și achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii respective.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 mai 2013, a fost menținută sentința instanței de fond.

Invocînd doctrina juridică, Colegiul specifică faptul că, procedura simplificată a judecării cauzelor penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală reprezintă de fapt o procedură abreviată ce are la bază o pledoarie de vinovăție și poate fi aplicată dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- 1) cererea inculpatului să intervină pînă la începerea cercetării judecătorești în prima instanță,
- 2) să existe din partea inculpatului o recunoaștere totală și necondiționată,
- 3) probele administrate în faza de urmărire penală să fie suficiente și de natură să permită stabilirea unei pedepse.

Conform art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, recunoașterea celor săvârșite de inculpat vizează totalitatea faptelor reținute în rechizitoriul. Recunoașterea parțială, constînd fie în recunoașterea săvârșirii faptei în alte împrejurări sau în altă calitate, fie în recunoașterea doar a unor fapte din cele descrise în rechizitoriul, face inaplicabilă procedura simplificată.

Procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, se acceptă doar dacă inculpatul recunoaște faptele așa cum sunt menționate în rechizitoriul. Nu pot fi aplicate dispozițiile art. 364¹ Cod de procedură penală, în condițiile în care inculpatul nu recunoaște în totalitate situația de fapt descrisă în rechizitoriul. Inculpatul urmează să recunoască și încadrarea juridică a faptei/faptelor așa cum a/au fost reținute în rechizitoriu.

Astfel, se evidențiază că aplicarea procedurii simplificate este posibilă numai atunci cînd din probele administrate în cursul urmăririi penale rezultă că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat.

Reținem că, în temeiul alin.(4) al art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de judecată, pînă la adoptarea încheierii de admitere a cererii inculpatului privind dispunerea judecării cauzei în procedura simplificată, trebuie să verifice materialele dosarului și să ajungă la concluzia că probele administrate în faza

urmăririi penale confirmă că fapta (faptele) imputată/e inculpatului constituie infracțiune prevăzută de Partea Specială a Codului penal și care îi dovedesc vinovăția în săvârșirea ei, precum și că în cauză sunt suficiente date cu privire la persoana inculpatului, care permit condamnarea acestuia cu stabilirea pedepsei.

Deci, pînă la adoptarea soluției privind admiterea sau respingerea cererii inculpatului, prin care se solicită judecarea cauzei în procedura simplificată în cauză, instanța de judecată este obligată să verifice dacă:

- rechizitoriul este întocmit în conformitate cu prevederile art.296 Cod de procedură penală;
- actele de urmărire penală nu sunt lovite de nulitatea absolută prevăzute în art.251 alin.(2) Cod de procedură penală;
- în faza de urmărire penală nu a fost încălcat principiul legalității sau loialității în administrarea probelor;
- nu au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale garantate de Convenția europeană;
- fapta imputată inculpatului just a fost încadrată în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Codul penal.

În cazul în care în urma controlului preliminar a cauzei penale se constată că există vreo încălcare a normelor imperative din Codul de procedură penală sau din probele administrate în cursul urmăririi penale nu rezultă că faptele inculpatului sunt stabilite dincolo de orice dubiu rezonabil sau fapta inculpatului urmează să fie reîncadrată, instanța de judecată urmează să respingă cererea de judecată potrivit procedurii simplificate.

Astfel, în cauza supusă judecării instanța de apel urma să verifice dacă instanța de fond a respectat condițiile enumerate mai sus, inclusiv și încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă din materialele cauzei rezulta că instanța de fond a admis cererea judecării cauzei potrivit procedurii simplificate în cazul concluziei de achitare de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, și instanța de apel a menținut această concluzie.

Deci, instanța de recurs consemnează că instanța de fond nu a respectat condițiile obligatorii pentru procedura simplificată, iar instanța de apel în asemenea circumstanțe nu a reacționat la o astfel de încălcare.

În acest context, Colegiul consideră esențial de menționat că, în cazul acceptării de către instanță a judecării cauzei în procedura simplificată pe baza probelor administrate la faza urmăririi penale în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, ea urma să accepte situația de fapt stabilită în rechizitoriu, și să nu se implice în încadrarea juridică, prin excluderea unui capăt de învinuire.

În cazul în care instanța considera necesar de a se implica în încadrarea juridică a faptei, aceasta urma să dispună judecarea cauzei în procedura generală, ceea ce nu a fost îndeplinit.

Mai mult ca atât, instanța de apel a concluzionat că partea acuzării nu a prezentat probe ce ar demonstra prezența elementelor constitutive ale infracțiunii de huliganism în acțiunile inculpatului, însă a menținut concluziile instanței de fond referitor la judecarea cauzei în procedura simplificată, în care nu se acceptă administrarea probelor suplimentare, prin ce s-au admis concluzii contradictorii de către instanța de apel.

Față de considerentele ce preced, Colegiul penal lărgit stabilește, că cele expuse mai sus nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Recurentul a criticat decizia contestată, invocând, temeiul de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală.

Instanța de recurs consideră, că în prezenta cauză evident se pronunță erori de drept invocate de recurent, și își va argumenta poziția sa în felul următor:

Conform prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Astfel, criticile formulate de recurent privind temeiul de casare prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, și anume că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, este incident în cauză, având drept consecință adoptarea unei decizii ilegale.

În aceste condiții, Colegiul constată că o astfel de decizie nu poate fi menținută și urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să ia în considerație cele menționate mai sus, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să analizeze multilateral și minuțios epizodul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal de către inculpat, să-și argumenteze clar motivele pe care se întemeiază soluția adoptată și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu prevederile art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Admite, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Octavian Bodareu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 mai 2013, în cauza penală în privința lui **Țurcan Piotr Zaharii**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 26 noiembrie 2013, ora 09.50.

Președinte:	(semnătură)	Petru Ursache
Judecători:	(semnătură)	Nicolae Gordilă
	(semnătură)	Vladimir Timofti
	(semnătură)	Elena Covalenco
	(semnătură)	Ghenadie Nicolaev

Copia corespunde originalului
Judecător:

Nicolae Gordilă